

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ANABİLİM DALI

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ve KURUMLARINDA KİŞİSEL KORUYUCU
DONANIM [KKD]KULLANIMI**

DÖNEM PROJESİ

BURCU SANCAR

DANIŐMAN

DR.ÖĞR. ÜYESİ ARDAHAN ESKİ

BİLECİK,2023

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ANABİLİM DALI

**MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ve KURUMLARINDA KİŞİSEL KORUYUCU
DONANIM [KKD]KULLANIMI**

DÖNEM PROJESİ

BURCU SANCAR

DANIŐMAN

DR.ÖĞR. ÜYESİ ARDAHAN ESKİ

BİLECİK,2023

BEYAN

“Milli Eğitim Bakanlığı Okul ve Kurumlarında Kişisel Koruyucu Donanım [Kkd]Kullanımı” adlı yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik tezi/dönem projesinin hazırlık ve yazımı sırasında bilimsel araştırma ve etik kurallarına uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlandığım bölümlerde bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmının Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını, aksinin tespit edileceği muhtemel durumlarda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Bu çalışmanın, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP), TÜBİTAK veya benzeri kuruluşlarca desteklenmesi durumunda; projenin ve destekleyen kurumun adı proje numarası ile birlikte, ETİK KURUL onayı alınması durumunda ise ETİK KURUL tarih karar ve sayı bilgilerinin beyan edilmesi gerekmektedir.			
DESTEK ALINMIŞTIR		DESTEK ALINMAMIŞTIR	X
Destek alındı ise;			
Destekleyen kurum;			
Desteğin Türü		Proje Numarası	
1- BAP (Bilimsel Araştırma Projesi)			
2- TÜBİTAK			
Diğer;.....			
ETİK KURUL onayı var ise;			
ETİK KURUL karar tarih/sayı:	/.....	

Burcu SANCAR

Tarih

...../...../2023

İmza

ÖN SÖZ

İş Sağlığı ve Güvenliği konusunun her geçen gün daha önemli bir konu olduğu bu zaman diliminde, iş sağlığı ve güvenliği açısından çok şey öğrendiğim ve mesleğime de olumlu yansımaları olan bu dönem projesi çalışmasının hazırlanmasında bana danışmanlık yapan Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ardahan ESKİ 'ye değerli katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunarım. Bu güzel çalışma da bana yol gösteren değerli eşim Gökhan SANCAR'a verdiği destekten ötürü ayrıca teşekkür ederim.

Burcu SANCAR

2023

ÖZET

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ve KURUMLARINDA KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM [KKD]KULLANIMI

Okullarımızda maalesef ki sağlıklı olamayan ve güvenli olmayan durumlar sebebiyle türlü hadiseler ve maddi ve manevi kayıplar olabilmektedir. Kayıpları önlememiz amacıyla risk alanlarını iyi bilmek önemlidir. Çalışma hayatımız ile yaşam alanlarına dair riskleri tespit ederek ve risklerin değerlendirilmesi yöntemiyle ortamda bulunan riskler ile tehlikeleri görüp önlemek mümkün olur. Nasıl ki üretim çalışmalarının yürütüldüğü işletmelerde risk ve tehlikeleri önleyebilip veya minimum düzeye indiriyorsak bu durumda okullarda da gelişimi devam eden çocuklarımız için de geçerlidir. Bu sebeple okullarımızda da sağlık ve güvenlikle ilgili konularda özen göstermeliyiz.

Bu çalışmayı da Milli Eğitime bağlı okullarımızda özellikle laboratuvar ortamlarında nasıl güvenlik tedbirleri almalıyız ve okul idarecilerin nelere dikkat etmesi gerektiği hususundaki bilgilere yer verdim.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Millî Eğitim Bakanlığı, Acil Durumlar Eylem Planı, Okul Sağlığı ve Güvenliği

ABSRACT

USE OF PERSONAL PROTECTIVE EQUIPMENT [PPE] IN MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION SCHOOLS AND INSTITUTIONS

Unfortunately, due to unhealthy and unsafe conditions in our schools, there may be various events and material and moral losses. It is important to know the risk areas well in order to prevent losses. It is possible to see and prevent the risks and dangers in the environment by identifying the risks related to our working life and living spaces and by evaluating the risks. Just as we can prevent or minimize risks and hazards in enterprises where production activities are carried out, this also applies to our children, whose development continues in schools. For this reason, we should pay attention to health and safety issues in our schools.

In this study, I gave information about how we should take security measures in our schools affiliated to the National Education, especially in laboratory environments, and what school administrators should pay attention to.

Keywords: Occupational Health and Safety, Ministry of National Education, Emergency Action Plan, School Health and Safety

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 8. 1 Örnek: F06, Tehlike ve Risklerin Belirlenmesi Formu	27
Tablo 8. 2 Örnek: F07-1, Tehlikelerin Değerlendirilmesi ve Derecelendirmesi Formu.....	28

RESİMLER LİSTESİ

Resim 8.1 5*5 Matris Yöntemi	31
Resim 9.1 Koruyucu Gözlükler veya Yüz Koruyucu Siperler	32
Resim 9.2 İş Güvenliği Ayakkabısı ve Koruyucu Baretler	33
Resim 9.3 Koruyucu Eldivenler.....	33
Resim 9.4 Düşmeye Karşı Kişisel Koruyucu Donanımlar	34
Resim 9.5 Reflektif Giysiler	34
Resim 9.6 Kulak Koruyucu Donanımlar	35
Resim 9.7 Solunum Koruma.....	35

KISALTMALAR LİSTESİ

ÇSGB	: Çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığını
İSGGM	: İş sağlığı ve güvenliği genel müdürlüğünü
OSGK	: Okul sağlık ve güvenliği kurulu
ASGK	: Alan (belirli bir amaca hizmet veren birim) sağlık ve güvenlik kurulu
İSG	: İş sağlığı ve güvenliği
İGU	: İş güvenliği uzmanı
KKD	: Kişisel koruyucu donanım
İşyeri	: Okul veya MEB'in bağlı diğer kurumlar
İşveren	: Okul veya kurum müdürü
Birim	: Okul veya kurumlarda adlandırılmış veya adlandırılmamış bütün mekânların, ifade eder.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
TABLolar LİSTESİ.....	iv
RESİMLER LİSTESİ.....	v
KISALTMALAR LİSTESİ.....	vi
1. GİRİŞ.....	1
2. AB’NİN EĞİTİM ALANINDAKİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ STRATEJİSİ.....	2
3. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KAPSAMI.....	4
3.1. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamı Nedir?.....	4
3.2. Kimler 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamında Değildir? ..	4
3.3. Kamu Kurumlarının, Çalışanları İçin İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmeti Sağlama Yükümlülüğü Var Mı?.....	4
3.4. Kamu Kurumlarının 6331 Sayılı Kanun Uyarınca Diğer Yükümlülükleri Nelerdir?.....	4
3.5. Kamu Kurumlarında, İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personeli Görevlendirilmesine İlişkin Yürürlük Tarihleri Nedir?.....	5
3.6. Kamu Dışında Diğer İşverenler İçin 6331 Sayılı Kanun Uyarınca İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personeli Görevlendirilmesine İlişkin Yürürlük Tarihleri Nedir?.....	5
3.7. Birimlerin Tehlike Sınıfı Nasıl Belirlenir?.....	6
3.8. İşveren, iş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimini nasıl yapar? 6	
3.9. Kamu Çalışanları İçin İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimi Nasıl Yapılır?.....	6
3.10. Hangi Çalışma Alanlarında Risk Ölçülendirmesi Yapılmalıdır?.....	6
3.11. Risk Değerlendirmesini Kimler Yapar?.....	7
3.12. Devlet Memurlarının İş Güvenliği Uzmanlığı Yapabilme Durumu Nasıldır? 7	
3.13. Çıracak ve Stajyerlere İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Verilmesi Gerekli Mu?.....	7
3.14. Çalışan Temsilcisinin Sayısının Belirlenmesi Nasıl Olur?.....	7
3.15. Birimde İSG Kurulu Meydana Getirmek Mecburiyetinde Miyim?.....	8
3.16. İSG Kurulunda Kimler Vardır?.....	8
3.17. Aynı İş Yeri Sahibine Ait Çalışma Alanlarında İSG Faaliyetlerinin Koordinasyonu Nasıl Oluşur?.....	8
4. İLGİLİ MEVZUAT.....	9
4.1. İlgili Mevzuatlar.....	9
4.2. Okullarımızda Bulunan İSG Yöntem Çalışmaları.....	9
4.3. Eğitimle İSG ’nin Kaynaştırılması.....	9
4.4. Eğitim Bölümünde Sıhhat ile Güvenliği İşaretleri.....	10
4.5. İSG Mevzusunda ve İş Tehlikesini Adlandırarak Değerlendirmede Kanuni Destek Nedir?.....	10
4.6. İş Sağlığı ile Güvenliğini Temin Etmek Mevzusunda Sorumluluklar Nedir ve Kimin Sorumluluğundadır?.....	10
4.7. Tehlike Değerlendirmesinin Gaye ile İcapleri.....	10
4.8. Çalışma Tehlikeleri Ne Zaman Tanımlanıp Değerlendirilmeli?.....	11

4.9.	Okullarımızda İş Tehlikeleri Kimlerce Belirlenip İncelenmelidir?	11
4.10.	Okul Bölgesinin ve İş Şartlarının İSG Bakımından İncelenmesi	11
4.11.	İSG Şekil ile Belgeleri	12
4.12.	Konu ile İlgili Bilgi Verecek Olan Kimdir ve Bunun Kontrolünü Kim Sağlar?.....	12
4.13.	Okul Yönetimi Bu Kapsamda Neler Yapabilir?	12
4.14.	Periyodik Olarak;.....	14
4.15.	İSG Yöntem Çerçevesi	15
5.	SAĞLIK VE GÜVENLİĞİNİN YÖNETİMİ	16
5.1.	Okul Düzeyinde Okul Sağlık ve Güvenlik Kurulu (OSGK)	16
5.2.	Okul Alanları Seviyesinde Branş Sağlık ve Güvenlik Kurulu (ASGK).....	16
6.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ POLİTİKA ÇERÇEVESİ.....	17
6.1.	Acil Durum Çıkışları.....	17
6.2.	Kazalar	17
6.3.	İlk Yardım	17
6.4.	Okul Mesai Saatleri Dışında Okulun Kullanımı	17
6.5.	Bina Hizmetleri.....	17
6.6.	Sağlık ve Güvenlik Kontrolleri	17
6.7.	Raporlama.....	17
6.8.	Gözetim	18
6.9.	Laboratuvar ve Atölyeler.....	18
6.10.	Ziyaretçiler.....	18
6.11.	Eğitim	18
6.12.	Risk Değerlendirmesi.....	18
6.13.	Alet ile Donatıların İyi Bir Şekilde Kullanmak	18
6.14.	Alet ve Teçhizatın Bakımı	19
6.15.	Topraklama	19
6.16.	Okulun Kendi İmalatı.....	19
6.17.	İş Mekanının Kontrolü	19
6.18.	Ölçüm ve Testler	19
6.19.	Büro Çalışmaları	19
6.20.	Lazerler, Mikrodalga ve X-Ray Işınlı Cihazlar	19
6.21.	Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD).....	20
6.22.	Ağırlıkların Taşınması	20
6.23.	Merdivenler.....	20
6.23.1.	Yangın Merdivenleri.....	20
6.23.2.	Normal Merdivenler.....	20
6.24.	Bölüm İçinde Tehlikeli Maddelerin Organizasyonu	20
6.25.	Havalandırma	20
6.26.	Teknik Geziler ve Stajlar	20
6.27.	Tehlikeli Maddeler ile Kimyasallar	20
6.28.	Taşıma.....	21
6.29.	Basınçlı Sistemler	21
6.30.	Duman ve Tozların Uzaklaştırılması	21
6.31.	Elektrik.....	21
6.32.	Kaynak ve Lehim İşleri.....	21
6.33.	Yüksekteki Mevcut İşler	21
6.34.	Yükleniciler.....	21
6.35.	Gürültü ve Titreşim.....	22
6.36.	Aydınlatma	22

6.37.	Ortamın Sıcaklığı	22
6.38.	Yerleşim Planı	22
6.39.	Düzenlilik ve Temizlik	22
6.40.	Yaya ve Araç Trafığı ile Açık Alan Çalışma Yerleri	22
6.41.	Yangın Talimatları	22
6.42.	Engelliler	22
6.43.	Güvenlik ve Sağlık İşaretleri	23
7.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONTROL LİSTELERİ	24
7.1.	Okul ve Kurumlarda İş Sağlığı ve Güvenliği Form ve Belgeleri	24
7.1.1.	(T 01) Risk Değerlendirme Talimatı	25
7.1.1.1.	Amaç	25
7.1.1.2.	Uygulama Alanı	25
7.1.1.3.	Talimat	25
8.	TEHLİKE ANALİZİ VE TEHLİKE DEĞERLENDİRME ÖRNEKLERİ	26
8.1.	Tehlike Analizi Nedir?	26
8.2.	Çalışma Yaşamındaki Tehlikeler Nelerdir?	26
8.3.	Tehlikelerden Korunmak İçin Prensipler Nelerdir?	26
9.	MESLEK VE TEKNİK EĞİTİM OKUL VE KURUMLARI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ.....	32
9.1.	Şahsi Koruyucu Ekipmanlar	32
9.2.	Koruyucu Gözlükler veya Yüz Koruyucu Siperler	32
9.3.	İş Güvenliği Ayakkabısı	32
9.4.	Koruyucu Baretler	32
9.5.	Koruyucu Eldivenler	33
9.6.	Koruyucu Giysiler	33
9.7.	Düşmeye Karşı Şahsi Koruyucu Ekipmanlar	33
9.8.	Reflektif Giysiler	34
9.9.	Kulak Koruyucu Donanımlar	34
9.10.	Yağıştan ve Kış Şartlarından Koruyucu Giysiler	35
9.11.	Solunum Koruma	35
10.	SONUÇ	36
	KAYNAKÇA	37

1. GİRİŞ

Güvenli bir okul ortamı sağlamaktır. Hedefe ulaşabilmek amacıyla mevcut olan amaçlar şunlardır;

- İş sağlığı ve güvenliğinin terbiyeye entegre edip hayat boyu bilmeyi amaçlamak,
- Mümkün olan oldukça yüksek düzeyde (kanuni koşulları desteklemek) Mevzuata dikkat ederek, okullarımızda sağlık ve emniyet yöntemini oluşturup buna uymak,
- Riskleri bulup, riskleri kıyaslayıp, denetleyip ve önlemek,
- Sağlık ile güvenlikle alakalı meselelerin ortaya konulup müzakeresini sağlayacak etkili bir iletişim irtibatını karşılamak,
- Çalışan kişiler, öğrenciler ile başka kişilerin bu riskler ile alakalı detaylı bir şekilde bilgi almalarını sağlamak, yeri ve zamanında yönergeler hazırlamak, eğitimlerle yardımcı olarak bunun yanında gereken mekânda bu durumu sağlamak,
- Okulların sağlık ve güvenlikle alakalı aranjmanının faaliyetini seyretmek ve incelemek, gereken yerlerde yenilikler yapmak,
- Okul yönetimi; yöntem çerçeve programını yapmak, uygulanma esnasında şahıslarla sağlıklı ve tehlikesiz bir iş ortamı oluşturma hususunda dayanışma halinde olmak ile uygulamanın getirdiği kaide ile lüzumlara göre aynı şekilde hareket etmektir.

1. AB'İN EĞİTİM ALANINDAKİ İŞ SAĞILIĞI VE GÜVENLİĞİ STRATEJİSİ

AB, maddi imkanların tekrardan iyileştirilmesi ile iş sahası açma hadisesinin iyileşmesi ilgili mevzularında da bahsedildiği gibi” Avrupa 2020” planı amacıyla temel mana taşımaktadır. 2013-2020 tarihlerindeki Strateji Konferansında, yöntemin taslaklanmasına dair ilgililerin ortak hareket ederek İSG sahasındaki yönelimlerinin belirtildiği bir ortam oluşturmuştur (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

Konferansta ek olarak,

- İSG branşında harekete geçiren en tesirli vasıtaların kanuni mecburiyetler ve çalışan temsilcilerin isteği dahilinde, engelleyen hizmetleri destekleyen düzenlerin kurulması fakat bunların yönetmeliğin seçeneği olarak düşünmemek gerektiği
- Yapılan iş ve işlevlerin %20'sinin mevcut işi gerçekleştirenler için tehlike oluşturduğunu, İSG hareketlerinin sınırlarının azalması değil de aksine büyütülmesi gerektiği belirtilmiştir.

Ulusal İSG Stratejileri

- Tehlike değerlendirmesi ile tehlike mevzularının bilincinde olmak,
- Meslek hastalıklarının engellenmesi,
- Kazaların engellenmesi,
- İSG iklimin sağlamaştırılması,
- İş güvenliği uzmanlarına karşı verilen üst düzey İSG faaliyetleri,

Stratejinin esas maddeleri aşağıda olduğu gibidir;

- İSG mevzusunda mevcut yönetmeliğin iyileşmesi ile hayata geçirilmesinin arttırılması,
- İSG ile ilgili yönetmeliğinin uygulama alanının arttırılması,
- İSG 'nin eğitim hayatımızda yer bulması (ilkokullar, ortaokullar, liseler, meslek liseleri, yüksek okullar),
- Engelleyici yollarla ulaşılabilirliği kolaylaştırması,
- Ufak işletmelere yardımın yol gösterici kılavuzlar ile bilgiler verilmesi,

Stratejinin amaçları aşağıda olduğu gibidir;

- AB içinde kazaların %25 civarında azaltılması,

- Meslek hastalıklarının oranının en aza indirilmesi,
- İş denetleme kurumunun donanımının yenilenmesi,
- Genel politikalarla güvenlik ortamının sağlanması,
- İSG kapsamında yeni milli politikalarının genişletilmesi,

2. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KAPSAMI

2.1. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamı Nedir?

Bu kanun bütün sektörlerde çalışanları kapsamaktadır. Tam olarak ifade etmek gerekirse işverenden çıraklara kadar bütün çalışanları içine alır (URL-1).

2.2. Kimler 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamında Değildir?

Dikimevi, fabrika, vb. işyerlerindeki dışındaki genel kolluk kuvvetleri ve MİT Müsteşarlığının çalışmaları, Türk Silahlı Kuvvetleri, AFAD'ın faaliyetleri ile evde çalışma, çalışan bulundurmuyup kendi iş yerinde çalışıp üretim yapanlar ile hükümlü kimseler, yenileştirme bünyesinde yapılan iş vatanı, güvenlik, eğitim ile meslek edindirme çalışmalarında çalışan kişiler bu gruba dahil değildir (Adıvar, 2019).

2.3. Kamu Kurumlarının, Çalışanları İçin İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmeti Sağlama Yükümlülüğü Var mı?

Tabii ki vardır. Bu kanun ile beraber ortaya konmuş tabiriyle; hiçbir sektör ayrımı yapmaksızın bütün çalışanları kapsayacak şekilde bütün işlendirek bu kapsamdan sayılmıştır. İşverenin tüm sorumlulukları, kanunun 4. maddesinde belirtilmiş ve bunun dışındaki maddeler içinde de maddeler bulunmaktadır (Adıvar, 2019).

Bu kapsamda, Kamu kurumlarında çalışan kişiler için de üst yönetimin, yürürlük tarihleri baz alınarak bu hizmeti yerine getirmesi esas alınmıştır.

2.4. Kamu Kurumlarının 6331 Sayılı Kanun Uyarınca Diğer Yükümlülükleri Nelerdir?

Bunları sıralayacak olursak;

İşyerlerinde tehlikeli durumlar için değerlendirmelerin sağlanması (Md. 10) (Adıvar, 2019).

Acil zamanlarda yapılması gerekenlerin planını hazırlamak, yangın anında yapılması gerekenleri planlamak (Md. 11) (Adıvar, 2019).

Acil durumlarda içinde bulunanların kaçış yönlerini veya hangi taraflara gidilmemesi gerektiğine dair plan hazırlayıp bunu uygulanmasını sağlamak (Md. 12) (Adıvar, 2019).

Meslek hastalıklarının ve işyerinde meydana gelen kazaların kaza sonrasında kayıt etme ve dönütlerin yapılması (Md. 14) (URL-2).

Belli aralıklarla sağlık denetiminin yapılması (Md. 15) (URL-2).

İşyerlerinde görev alanları konu hakkında bilgilendirme (Md. 16) (URL-2).

Personellerin düzenli olarak konu ile ilgili eğitimleri alması (Md. 17) (URL-2).

Çalışan temsilcisinin vazifelenmesi (Md. 20) (URL-2).

Başka işyeri sahipleriyle birlikte İSG çalışmalarındaki uyumun yakalanmasıdır (Md, 23) (URL-2).

2.5. Kamu Kurumlarında, İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personeli Görevlendirilmesine İlişkin Yürürlük Tarihleri Nedir?

1. 4857 sayılı Kanun bünyesinde sayısı elliden daha eksik çalışan sayısı olan kurumları için başlayacaktır (Doğrubaş, 2021).

2. 4857 sayılı Kanun bünyesinde kapsamında sürekli şekilde elli ve üstü çok çalışan sayısı bulunan kurumlar için hangi tehlike sınıfında olduğuna bakmadan, işyeri hekimi, İSG uzmanı ve başka personel bulundurma sorumluluğu ve diğer sağlık personeli çalıştırma yükümlülüğu ilgili tarihten sonra başlamıştır (Doğrubaş, 2021).

3. Belirli bir sayı şartı olmadan devlet kurumlarındaki İş Kanunu bünyesinde bulunmayan başka personellere işyeri hekimi, İSG uzmanı ve başka sağlık personeli çalıştırma yükümlülüğu ilgili tarihten sonra geçerli olacaktır (Doğrubaş, 2021).

2.6. Kamu Dışında Diğer İşverenler İçin 6331 Sayılı Kanun Uyarınca İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personeli Görevlendirilmesine İlişkin Yürürlük Tarihleri Nedir?

6331 sayılı Kanun Madde 38 – (1) Bu Kanunun;

a) 6. ve 7. maddeleri;

1) Sayısı 50'den az işçisi bulunan işyerleri ve az riskli sınıfa mensup çalışma yerleri için 01.07.2016'de,

2) Sayısı 50'den az işçisi bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli gruptaki çalışma alanları için 01.01.2014'de,

3) Diğer çalışma yerlerinde ise yayım tarihinden altı ay sonrasında,

b) 9, 31, 33, 34, 35, 36 ve 38. maddeleri ile geçici 4, geçici 5, geçici 6, geçici 7 ve geçici 8. maddeleri yayımı tarihinde,

c) Başka maddelerin yayım tarihi itibariyle altı ay sonrasında faaliyete geçer (Doğrubaş, 2021).

2.7. Birimlerin Tehlike Sınıfı Nasıl Belirlenir?

İşyerinizin en az 23 haneli olan SGK Sicil Numarasının başından 2.3.4. ve 5 karakterleri iş kolu kodu/faaliyet kodu/ tescil kodu olarak adlandırılır. Bu 4 haneli kod asıl faaliyetinizi tanımlar (Doğrubaş, 2021).

Bu 4'lü kodu 26.12.2012 tarihli ve 28509 sayılı (Değ. 4/2/2014- 28903) Resmî Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğinde bulduktan sonra, 4'lü iş kolu konunun altında yazılmış olan durumlarından yapılan işi en iyi şekilde adlandıran kod seçilir. Seçilen kod 6'lı NACE kodu, karşısında yazan risk sınıfı da işyerinizin tehlike sınıfını belirtir (Doğrubaş, 2021).

Dörtlü tescil kodu/iş kolu kodunun asıl işe karşılık gelmediği şartlarda SGK İl Müdürlükleri veya Sosyal Güvenlik Merkezlerine başvurarak tescilin değişip NACE Altılı Faaliyet kodunun tekrardan seçilmesi gerekmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Risk Sınıfları Tebliğine "Mevzuat" bölümünden ulaşabilirsiniz (Doğrubaş, 2021).

2.8. İşveren, iş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimini nasıl yapar?

Böyle bir durumda iş kazaları kazanın kabindeki ilk mesai üç iş gününde SGK'ya bildirilir (Doğrubaş, 2021).

2.9. Kamu Çalışanları İçin İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimi Nasıl Yapılır?

Böyle bir durumda iş kazaları kazanın kabindeki ilk mesai üç iş gününde SGK'ya bildirildikten sonra devlet çalışanların iletilere dönüşlerinin internet ortamında yapılamadığı için SGK'ya yazılı olarak yapıp sistemin oluşmasına dair araştırmalar devam etmektedir (Doğrubaş, 2021).

2.10. Hangi Çalışma Alanlarında Risk Ölçülendirmesi Yapılmalıdır?

31.12.2012 tarihinden sonra çalışanların adeti ile risk grubu ayrımı gözetmeden bütün çalışma alanlarında ise risk analizi yapılacaktır (Doğrubaş, 2021).

2.11. Risk Değerlendirmesini Kimler Yapar?

Risk değerlendirme, iş yeri sahibinin oluşturduğu bir grupça yapılır. Risk değerlendirme grubu ve diğerlerinden oluşur (Doğrubaş, 2021).

- a) İş yeri sahibi veya iş yeri sahibinin vekili.
- b) İş ortamında bulunan güvenlik ile bu sağlık görevini koordine eden İSG uzmanları ve doktorları.
- c) İşyerinde bulunan görevli sorumlusu.
- ç) İşyerinde bulunan destek elemanları (Doğrubaş, 2021).
- d) İşyerinde bulunan tüm bölümleri temsilen seçilen ve çalışma alanlarında süren yöntemler, hazırda bulunan veya risk dayanaklarıyla beraber tehlikeler hakkında bilgisi olan kişiler (Doğrubaş, 2021).

Çalışma yerine özel tehlike yöntemleri oluşan grupça oluşmalıdır (Doğrubaş, 2021).

2.12. Devlet Memurlarının İş Güvenliği Uzmanlığı Yapabilme Durumu Nasıldır?

657 sayılı kanuna göre çalışan kişiler, kanun gereğince özel sektörde çalışamazlar. Sadece İSG uzmanı belgesi bulunanlar kurumlarda uzman olabilir (Doğrubaş, 2021).

2.13. Çırak ve Stajyerlere İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi Verilmesi Gerekiyor Mu?

Meslek kanununa göre öğrenciliği devam eden hem çıraklar hem de staj halinde bulunanlar toplam çalışan sayısına eklenmez (Adıvar, 2019).

2.14. Çalışan Temsilcisinin Sayısının Belirlenmesi Nasıl Olur?

Kanuna göre iş yeri sahibi çalışma alanındaki değişik kısımlarındaki riskler ile (URL-7) çalışan kişilerin toplamına önem vererek eşit bir şekilde olacak şekilde bunları belirleyerek (URL-8), aşağıdaki gibi belirlenen sayılarda sorumlu olunur (Adıvar, 2019).

- a) 2 – 50 kişi çalışanı bulunan çalışma alanlarında 1.
- b) 51- 100 çalışanı bulunan çalışma alanlarında 2.
- c) 101 – 500 çalışanı bulunan çalışma alanlarında 3.

- ç) 501 – 1000 çalışanı bulunan çalışma alanlarında 4.
- d) 1001- 2000 çalışanı bulunan çalışma alanlarında 5.
- e) 2001 ile üzerinde çalışanı bulunan çalışma alanlarında ise 6 (URL-1).

2.15. Birimimde İSG Kurulu Meydana Getirmek Mecburiyetinde Miyim?

Evet kanun gereğince 50 ve daha üstü çalışan kişinin bulunduğu ve 6 aydan uzun olan sürekli işlerin olduğu çalışma yerlerinde bu kurulun olması zorunludur (URL-11).

Her iki hali beraber bulunduran iş yeri sahibi kurulu kurar. Bu kurulun bütün aldığı kararları yerine getirir (URL-6).

2.16. İSG Kurulunda Kimler Vardır?

Kurul aşağıda yazılan kişilerden oluşmaktadır:

- a) Çalışma güvenliği bilirkişisi,
- b) İş yeri sahibi veya iş yeri vekili (URL-15).
- c) Personel kaynakları, insan, toplumsal olaylar ya da mali ile idari olayları iletmede yetkili şahıs (URL-2).
- ç) İşyeri doktoru,
- d) Bulunduğu durumlarda sivil savunma uzmanı (URL-2).
- e) Bulunduğu durumlarda uzman (URL-2).
- f) Görevli mümessili, çalışma alanında pek çok çalışan mümessili bulunması halinde temel mümessil (URL-2).

2.17. Aynı İş Yeri Sahibine Ait Çalışma Alanlarında İSG Faaliyetlerinin Koordinesi Nasıl Oluşur?

Kanun'da açıkça belirtilen çalışma alanları, kayıt olduğu haliyle temel olarak incelenir. SGK tarafından tescil numarası değişik ayrı olarak parça için risk grubuyla çalışan kişilerin sayısı bağımsız şekilde belirlenerek Kanun'dan oluşan şartlar parçaların ayrı olmak sebebiyle meydana gelmelidir (URL-2).

3. İLGİLİ MEVZUAT

3.1. İlgili Mevzuatlar

- 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu.
- 4857 Sayılı İş kanunu,
- 6331 İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (URL-10).
- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası ve Tüm Bunları İçeren Yönetmelik ile Tüzükler Yasal Dayanağı (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).
- MEB Tüm Eğitim Kurumları Yönetmeliği kapsar (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

3.2. Okullarımızda Bulunan İSG Yöntem Çalışmaları

Şu çerçevede bulunan dokümanla mevcut kurumların, sağlıkla güvenliğini sağlamak ile devamını sağlamak konusunda daimî davranış kabullenerek şu doğrultuda tüm okulların kendine mahsus koşullarına uygun olarak temel sağlık ve güvenlik hedeflerine göre belirlemesi amaçlanmaktadır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Politika çerçevesi, İSG çalışmalarını, belirlenen amaçlar durumunda ortaya koymak sebebiyle kurum içinde gerekli olan koşulları tanımlamaktadır.

3.3. Eğitimle İSG 'nin Kaynaştırılması

Bilinçli bir şekilde haber ile deneyimlerin üleşmesi vasıtasıyla ve bu konuda bilgi akışının ve çalışmaların sürdüğü Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansını örnek olarak verebiliriz.2002 yılı itibariyle pek çok çalışmalarda bulunmuşlardır.

Hayat boyu öğrenmeyi amaçlayan bu projelere örnek verecek olursak bunlardan ilki ENETOSH olur. Kendim de Halk Eğitimi Merkezinde çalıştığım için bizzat biliyorum ki Hayat Boyu Öğrenme daha okul öncesi dönemden başlayarak yaş sınırı olmayacak şekilde bir öğrenmeyi kapsar (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

Türkiye'de, bu kapsamla uyumlu pek çok çalışmalar yürütülmektedir (URL-3).

3.4. Eğitim Bölümünde Sıhhat ile Güvenliği İşaretleri

Sektördeki İSG çerçevesinden şu anki durumu açıkça ortaya koyan bir belge yoktur. Bununla beraber aslında bunu sayısal olarak ifade etmek bir ihtiyaçtır.

Bu ödev, okullardaki iş sağlığı ve güvenliği araştırmaları yürütülürken ihtiyaç durumundaki belgeleri önümüze koyar. Bu konuda halen bir takım mevzuat çalışmalarını ise sürmektedir (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

3.5. İSG Mevzusunda ve İş Tehlikesini Adlandırarak Değerlendirmede Kanuni Destek Nedir?

Kişisel ayrıcalık ve görevlerimizi biçimlendiren 4857 ile 6331 sayılı İSG Kanunu ve kanunları içeren talimat ile kurallar kanuni dayanağa göre belirlenir (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

3.6. İş Sağlığı ile Güvenliğini Temin Etmek Mevzusunda Sorumluluklar Nedir ve Kimin Sorumluluğundadır?

Bu sorumluluk tamimiyle işverene aittir.

İşverenler bunun takibini sağlamak zorundadır. Yani tedbir alınıyor mu alınmıyor mu bunu denetleyip gerekli eğitimleri vermek zorundadırlar. Okullarımızdaki mesuliyet ise tamamıyla bakanlıkça okul idaresindedir (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

3.7. Tehlike Değerlendirmesinin Gaye ile İcapları

Tehlike değerlendirmesi işte veya okullarda meydana gelmiş veya gelecek olan risk ve tehlikeleri adlandırıp gereken tedbirleri alıp bunları geliştirmekle görevlidir. Risk değerlendirmesi, olabilecek risklerin belirtilip bu risklerin yok edilmesini veya oldukça az seviyeye indirgenmesi amacıyla alınacak önlemleri ve bunları gözden geçirmeyi kapsamaktadır.

Bu örnekler birtakım talimatlar içermektedir. Bu talimatlarla her okul kendiri risklerini belirleyip analiz eder ve bu konuda birtakım çözümlere ulaşır.

Sonuçta her kurumda olduğu gibi okullarımızda çalışanların da her birinin ayrı şekilde yetkileri vardır. Burada asıl hedefimiz bunları yerine getirirken aldığımız tedbirlerin amaca uygun olup olmadığını test edip gereken iyileştirmeleri yapmamız gerekmektedir (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

3.8. Çalışma Tehlikeleri Ne Zaman Tanımlanıp Değerlendirilmeli?

1. Her ilk işin başında risk değerlendirmesi yapılmalı veya daha önce hiç risk değerlendirmesinin yapılmadığı yerlerde,
2. Kullanılan teknik konularında farklılık olduğu zaman,
3. Mevzuat değişimi olması veya yeni bir mevzuat yürürlüğe girdiği zaman (Samsun İlkadım İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2013).
4. Kullanılan aletle ilgili bir farklılık söz konusu olduğunda,
5. Daha önce kullanılmayan bir yöntem kullanılacaksa (Samsun İlkadım İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2013).
6. Kullanılan aletlerin veya tesislerin/bölmelerin/binaların kullanım sebebi değiştiyse,
7. Yeni makine veya aleti alınmışsa,
8. Daha önce kullanılmayan bir madde kullanılacaksa,
9. İş organizasyonunda veya iş akışında değerli farklılıkların yaşanması halinde (Samsun İlkadım İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2013).
10. Olası kazalar ve nerdeyse kaza olacak durumların akabinde düzenli olarak risk değerlendirmeleri muhakkak sağlanmalıdır.

3.9. Okullarımızda İş Tehlikeleri Kimlerce Belirlenip İncelenmelidir?

Kurumlarımızda, okullarımızda İSG Önlem Kapsamında belirtilen kurullarca tanım yapılmalı ve bunlar değerlendirmelidir. Bununla beraber iş tehlikeleri ile engelleme tedbirleri mevzusunda öğrenciler (URL-7) eğitilip riske karşı duyarlıklarını artırarak daha doğru davranışlara yöneltilmelidir (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

3.10. Okul Bölgesinin ve İş Şartlarının İSG Bakımından İncelenmesi

İdareciler ile öğretmenler, kendilerinin ya da öğrencilerin yaptıkları herhangi bir iş yüzünden karşı karşıya kaldıkları riskleri değerlendirip en iyi tedbirin hangisi olduğunu saptamalıdır.

Okul yönetimi ile öğretmenler bu değerlendirmeyi yaparken işin usulüne ve okulun durumlarına bakıp değerlendirme yapmalıdır.

Risk kaynağı olabilecek etmenleri sıralayacak olursak:

Genel kullanma alanlarına ve okulun fiziki yapılarıyla ilişkin olarak,

- Standart değerlerin uygulanmadığı tesisat, yapı, eşya ve aletler,
- Genel anlamda kullanım yerlerinin düzgün bir şekilde planlanmaması,
Çalışma mekanlarına bağlı şekilde,
- Çalışılan stanttı ve stantta uygulanacak göreve uygun olmayan düzen ve donanım halinde olmak,
- Biyolojik, kimyevi ve dışsal etkiler,
- Çalışan ekipmanların bakımının yapılmaması,
- İş akışı ile iş zamanının çoklu etkisi
- Yönergelerin, işaretler ile eğitimlerin yetmemesi ya da şahsi korumaların yetmemesidir (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

3.11. İSG Şekil ile Belgeleri

İSG faaliyetlerin türlü aşamalarına gereksinim duyulabilecek türlü belgeler, yapılan faaliyetlerle ilgili kayıtlarını tutup İSG branşında yapılacaklar ile aksaklıkları denetlemek, bu sebeple İSG mevzusunda ortamın bulunduğu şartını ve ekleme aşamalarını takip ederek oluşturulmalıdır (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

3.12. Konu ile İlgili Bilgi Verecek Olan Kimdir ve Bunun Kontrolünü Kim Sağlar?

İSG ile ilgili çalışmaları yürütmek amacıyla ihtiyaç duyulabilecek esas bilgi ve dokümanları sunmak amacıyla tasarlanmıştır. İSG Genel Müdürlüğünün İnternet Sayfasından türlü bilgi ve belgelere sahip olunabilir (URL-4).

Kurumlarda oluşturulacak kurullar, kurum bünyesinde meydana gelen İSG Birimi ile eş zamanlı çalışmalar yaparak gereken form ve dokümanları internet sayfasında paylaşacaktır.

3.13. Okul Yönetimi Bu Kapsamda Neler Yapabilir?

1. Çalışan temsilciyi belirler,
2. Tehlike değerlendirme ekibini oluşturur,

3. Acil hallerde müdahale edecek ekibinin kurulması (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).
4. İSG Kurulu meydana getirmesi,
5. İSG ile onaylı defteri meydana getirmesi,
6. Organizasyon yapısını meydana getirmesi,
7. Görev ile sorumlulukların tespit edilmesi,
8. Çalışan personelin rutin olarak sağlık taramasından geçirilmesi (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).
9. Makine yönergelerinin hazırlanması (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).
10. Makine işlem noktaları ile koruyucularının incelenmesi (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).
11. Makine yerleşimlerinin incelenmesi (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).
12. Uygun olan kişisel koruyucu donanımların tespiti (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).
13. İSG uygunluk tabelasının tespiti,
14. İSG afişlerinin tespiti,
15. İSG yönergelerinin hazırlanması,
16. Etiketleme ile işaretlerle belirtilmesi,
17. Acil durumlarda toplanma alanları ve yönerge işaretlerinin hazırlanması,
18. Düzeni sağlamak adına ilgili bir kurul oluşturulması,
19. Yangın sistemlerinin gözden geçirilmesi,
20. Kullanıcı belgelerinin gözden geçirilmesi (URL-12).
21. Alarm ve boşaltma uygulamalarının yapılması,
22. Kullanılmış olan riskli kimyasalların tahlili ve MSDSlerin yapılması,

23. Dış mekân ve çevre yenilemelerinin incelenmesi (URL-5).
24. Riskli ve risksiz toplama bilgilerinin oluşturulması (URL-5).
25. Basınçlı tüp mekanlarının tespit edilmesi (URL-5).
26. Trafik işaret şekilleri ve yön şekillerinin asılması (URL-5).
27. Haber ve iletişim panolarını güncelleyerek kullanmak (URL-5).

3.14. Periyodik Olarak;

1. OSGK Aylık ve yıllık toplantılarını gerçekleştirmiş mi (URL-5).
2. Bulunulan eğitim öğretim yılında meydana gelen kazalarda kayıt sistemi dikkat edilmiş mi?
3. Sonraki akademik yıl için öğrencilerin kullanacakları KKD'ler hazırlanmış mı (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).
4. Kurumun fiziki yapısı güvenlik bakımından kontrol edildi mi (URL-16).
5. Okula yeni başlayan öğretmenlere İSG ile ilgili eğitim verilmiş mi?
6. yıl sonunda tüm öğretmenler matematiksel tahlil sağlayarak OSGK ya bu yaptıkları tahlil ve analizi verdi mi (URL-12) .
7. OSGK gereken eğitim ve seminerleri yaptı mı?
8. Okullarda bulunan satın alma ile ilgili ekiplerde OSGK'ye bağılı kişiler görevli mi?
9. Bu konuyla alakalı posterlerden faydalanıldı mı (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).
10. Gereken durumlarda çıkış noktaları doğru bir şekilde belirlendi mi (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).
11. İlk yardım personelinin adı ilgili panolarda belirtilerek asıldı mı?
12. Hem öğrencilere hem de öğretmenlere dair kan gruplarının belirtildiğı liste mevcut mu?
13. İş kıyafetleri ile mevcut baretlerde açıkça kan grupları belirtilmiş mi?

14. E- okulda öğrencilerin bilgileri ilgili öğretmenlerce sistemde belirtilmiş mi?
15. Eğitim öğretim saatleri dışında okulun nasıl kullanılacağı belirtilmiş mi (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).
16. Bina içindeki ve dışındaki elektrik, su ile doğal gaz olayları izleniyor mu?
17. Okulda kullanılan her türlü alet ve teçhizat TSE Standardına göre mi?
18. OSGK gereken tüm testleri uygulatmış mı? (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).
19. Merdivenler kontrol ediliyor mu? Tarzındaki sorulara cevap vermelidir.

3.15. İSG Yöntem Çerçevesi

İlgili evrağın meydana gelmesindeki gaye kurumun iyi bir yol benimsemesidir. Riskleri en aza indirip mümkünse yok etmektir (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

Bu temel amaca ulaşmamız için temel hedefler şunlardır;

- Mümkün olduğunca mevzuata uymak,
- Okulun belirlediği sağlık ve güvenlik uygulamasına uymak,
- Riskleri belirleyip mevcut olan riskleri değerlendirerek bunları kontrol altında tutmak,
- Okulda bulunan herkesin bu tehlikeler ile ilgili yeterince bilgi sahibi olmasını sağlamak ve bunlara uygun yönergeler ve yöntemler hazırlayarak bunu eğitimler vererek devamını sağlamak,
- Okulun sağlık ve güvenlikle alakalı düzeltmelerini izleyerek gereken yerlerde iyileştirmeler yapmak,
- Okul idaresi; üzerine düşen görevleri yerine getirmelidir.

4. SAĞLIK VE GÜVENLİĞİNİN YÖNETİMİ

4.1. Okul Düzeyinde Okul Sağlık ve Güvenlik Kurulu (OSGK)

Bu kuruldan kurum müdürü sorumludur (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

Bu kurulun başlıca görevleri;

- Okul seviyesinde sağlık ve güvenlik çalışmalarını organize etmek,
- Okulda acil durum önlemlerini almaktır (URL-9).
- Sağlık ve güvenlikle alakalı eğitimler planlamak,
- Sağlık ve güvenlikle alakalı yarışmalar planlamaktır (URL-9).

4.2. Okul Alanları Seviyesinde Branş Sağlık ve Güvenlik Kurulu (ASGK)

Toplam sayısının 3'ten çok olduğu durumlarda branş kendisi tarafından ilgili kurulu meydana getirir. Sayı yetersizse bu görevi OSGK sağlar.

ASGK, öğrenciler, bölüm şefleri ve öğretmenlerden oluşur (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

ASGK'nın toplamı 3 ve daha fazlası olmalıdır.

Başlıca görevleri;

- İlgili alanlarla alakalı gereken işleri sağlamak,
- Belirlenen aksaklıkları ilgili kurula haber vermek.

5. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ POLİTİKA ÇERÇEVESİ

5.1. Acil Durum Çıkışları

Acil durum çıkış tabelalarının uygun halleri OSGK araştırır bulunan aksaklıkların sivil savunma kulübüyle beraber engellenmesini sağlar (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.2. Kazalar

F05 formu doldurulup gereken yerlere haber verilir. Kazalar detaylı bir şekilde incelenir OSGK, eğer lazım olacaksa yönetmeliğe göre MEB'i bilgilendirilir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.3. İlk Yardım

Acil durumla karşılaştığında ilk olarak ilk yardım sertifikası bulunan kişiler ve OSGK üyesidir (URL-8).

Bu durum tabi ki gönüllülük esasına göre olur.

5.4. Okul Mesai Saatleri Dışında Okulun Kullanımı

Okul saatleri dışında okulun kullanımı belirlenir.

Okul dışı kayıt defteri bulundurulmalıdır ve okul müdürü tarafından saptanacak idarecinin sorumluluğuna bırakılacaktır. Ayrıca bu defterde bina hizmetleri de bulunur (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

5.5. Bina Hizmetleri

Bina içinde bulunan her türlü tesisatın bakımı ile tamiri gibi türlü hizmetler sadece sorumlu kişilerce OSGK talimatları çerçevesinde sağlanmalıdır.

5.6. Sağlık ve Güvenlik Kontrolleri

Okullarda her sene 2 defa tedbir sebebiyle denetlemeler sağlanarak form F11 bilgileri yazdırılır. Bu denetlemeler en az 6 ayda bir olmalıdır. Bu kurullar, gereksinim duyduklarında alakalı kişi ve kuruluşlardan yardım isteyebilirler (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

5.7. Raporlama

ASGKce yazılan raporlar ile formlar OSGK'na ve kurum müdürüne bildirilir ve gereken yerlerde kurum müdürü ile OSGK gereken yerlere bilgi verir.

5.8. Gözetim

Bu belge ile bu doğrultuda davranılmalı tüm bireyler güvenlik emirlerine tamamen uymalıdır. Yapılan faaliyetler ise alan, şefler ile laboratuvar sorumlularının bilgisi dahilinde gerçekleştirilmelidir.

5.9. Laboratuvar ve Atölyeler

Laboratuvar ile atölyelerin denetimi daima olmalıdır. Gereken zamanlarda ise eğitim verilmelidir. İşe başlanılmadan önce muhakkak tehlike değerlendirilmesi yapılmalıdır.

Eğitim öğretim yılının başında atölye ile laboratuvarlar da denetlenmelidir (Samsun İlkadım İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2013).

5.10. Ziyaretçiler

Ziyaretçiler ilgili bölümleri yani laboratuvar ve atölyeleri sadece gözetmen ile beraber gezebilir.

5.11. Eğitim

Öğrencilere ve personellerine yönelik yapılan İSG risklerine dair koruyucu tedbir olarak ihtiyaç halinde eğitimleri ASGK belirleyip OSGK ya bildirilir. OSGK belirlenen bu eğitim ihtiyacını karşılar. Eğitimin yetmediği halinde ihtiyaçlar ile eksiklikler belirlenerek eğitim ayarlanır veya belli aralıklarla düzenlenebilir.

Bu eğitimler ise kayıt altına alan OSGK'dir.

5.12. Risk Değerlendirmesi

Okuldaki sağlık ve güvenlik yönetiminin başlıca unsuru risk değerlendirmesidir. Bu değerlendirmenin asıl amacı okuldaki riskleri belirleyip bunları değerlendirerek gereken her türlü tedbirleri almaktır (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).

5.13. Alet ile Donatıların İyi Bir Şekilde Kullanmak

Atölyeler ve laboratuvarlarda bulunan alet ile donatıları kullanırken kurumun belirttiği gibi talimatlara uygun bir şekilde kullanılmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Bunları kullanmadan önce gereken tanıtım ile bunun eğitimi verilmelidir. Gereken durumlarda ise kişisel koruyucu ekipmanlar bulundurulup kullanılmalıdır.

Öğrenciler, çalışma kurallarına uyup görevli öğretmenin gözetiminde işlemlerini tamamlamalıdır.

5.14. Alet ve Teçhizatın Bakımı

Okuldaki aletlerin ile teçhizatların düzenli olan bakımlarını ASGK yapmalı veya yaptırılmalıdır bu yapılanları ise kayıtlı tutulmalıdır F11 formu bu belgede sunulmuştur. Tüm malzemeler ise TSE uygun olmalıdır.

5.15. Topraklama

Yönetmenliklere uygun olarak topraklama sistemleri hazırlanmalıdır.

5.16. Okulun Kendi İmalatı

Okulda okulun kendi tarafından yapılan alet ve tesisat TSE standartlarına uygun olmalıdır. Aynı zamanda İSG mevzuatına da uygun olması gerekir.

5.17. İş Mekanının Kontrolü

İş öncesi ve sonrasında mekânın, alet ve teçhizatı öğretmen tarafından kontrol edilmelidir. Güvenlik açısından tehlikeli olan unsurlara anında müdahale edilmelidir (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).

5.18. Ölçüm ve Testler

OSGK bütün okulu ele alacak şekilde her yıl ara ara veya gereken zamanlarda fiziki ölçüm testlerinin yapılıp eksikliklerin giderilmesini sağlamalıdır.

5.19. Büro Çalışmaları

Kişilerin büro çalışmaları esnasında her türlü olumsuz koşullar dikkate alınarak uygun çalışma ortamı sağlanmalıdır.

5.20. Lazerler, Mikrodalga ve X-Ray Işınlı Cihazlar

Bu cihazlarla ilgili olarak;

- Cihazların iyi bir şekilde kullanımını sağlamak amacıyla kullanma talimatlarını okulun görünür yerlerinde bulundurmalıdır.
- Cihazlar, bilgisi olan kişilerce kullanılmalıdır.
- Cihazlar mevzuatlar gereğince kullanılmalıdır.

5.21. Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD)

Tehlikelere karşı gerek öğretmenler gerekse öğrencilerin şahsi koruyucu ekipmanları kullanılmalı. Yapılacak işe göre KKD seçilmeli ve CE işaretinin bulunup bulunmadığına bakılmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.22. Ağırlıkların Taşınması

Ağırlıkların hangi usulde taşınacağı OSGK belirtilen önlemler ile sağlanır. Elle taşımada veya ağır yüklerin ne şekilde taşınacağı talimatlar doğrultusunda yapılmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.23. Merdivenler

6.23.1. Yangın Merdivenleri.

Okullarda yukarı katlara çıkıp aşağı katlara inmek dışında muhakkak yangın merdivenleri olmalıdır. Merdivenlerin nerede olduğu ise ilgili şekillerde belirtilmelidir. Konumlar düzgünce yerleştirilmelidir. Merdivenler her durumda kullanıma hazır olmalıdır (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).

6.23.2. Normal Merdivenler.

Çalışmalarda kullanmak üzere portatif merdivenler en uygun şekilde olup bunların bakımları düzenli şekilde altı ay süresiyle olacak şekilde gerekli bakımları OSGK tarafından yaptırılmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.24. Bölüm İçinde Tehlikeli Maddelerin Organizasyonu

Tehlikeli maddelerin düzenlemesi ASGK tarafından sağlanır (URL-8).

5.25. Havalandırma

Çalışılacak alanlarda doğru havalandırmanın olup olmadığı kontrol edilip ek olarak gereken tedbirleri OSGK ve ASGK almalıdır.

5.26. Teknik Geziler ve Stajlar

OSGK, okul haricinde yapılacak olan tüm faaliyetleri organize edip her türlü önlemi alıp uygulamasını sağlamalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.27. Tehlikeli Maddeler ile Kimyasallar

Tehlikeli maddeler dendiği zaman aklımıza ilk olarak kimyasalları tozlar gelir akabinde ise gaz, buhar ile partikülleri kapsar. Bu maddelerin ölçümlerini yaparken risk değerlendirilmesi yapıp bu kayıtları ise OSGK tutarak gereken önlemleri ve ilgili tedbirler

almalıdır. Tehlike sınıflarına göre etiketleme yapılmalıdır. Acil zamanlarda uyulması gereken emir ve talimatlar ise herkesin görebileceği yerlerde bulunmalıdır.

5.28. Taşıma

Tehlikeli maddeler ile tehlikeli gazların taşınması yönetmeliklere göre yapılmalıdır. Çevreye zarar verecek maddelerin ve gazların taşınması ise yetkili kurumlarca yapılmalıdır. Bu sorumluluk ise OSGK 'dadır (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

5.29. Basınçlı Sistemler

Mevzuata uygun olarak planlanıp gerekli düzeltmeler yapılmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

OSGK kurulu düzenli olarak kontrol yapılmasını sağlamalıdır.

5.30. Duman ve Tozların Uzaklaştırılması

Her türlü gereken önlemi almak OSGK 'un sorumluluğundadır. Ortam ölçülerini ilgili mevzuata göre düzenli bir şekilde yapılması sağlanmalıdır (URL-4).

5.31. Elektrik

OSGK kurulu okulun elektrikle alakalı işlerini mevzuatın görevlendirdiği kişilerce yaptırmalıdır.

5.32. Kaynak ve Lehim İşleri

OSGK mevcut tehlikeleri değerlendirerek talimatları hazırlar ve bunların iyi bir şekilde uygular.

5.33. Yüksekteki Mevcut İşler

Yüksekten düşülme ihtimali olan yerler için gereken tedbirler alınıp bununla alakalı eğitimler verilmelidir. Gereken eğitimler yapılmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.34. Yükleniciler

Okul içinde yüklenicilerce yapılacak olan işler için OSGK ve yüklenici birlikte çalışılan alanının güvenliğini ayarlamalı önlemleri sağlamalıdır (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).

5.35. Gürültü ve Titreşim

Okullarda OSGK tarafından özellikle laboratuvarlarda ses ile titreşim ölçümleri yapılıp ya da mümkün değilse yaptırılıp sağlık güvenlik önlemlerine ihtiyaç duyulup duyulmadığı belirtilip gereken şartlarda kontrol önlemleri alınarak gereken KKD temin edilmelidir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.36. Aydınlatma

Okul içerisindeki kullanım ihtiyacını OSGK, ASGK belirleyerek doğru aydınlatma sisteminin kullanılmasını sağlar (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.37. Ortamın Sıcaklığı

Ortamın sıcaklığının nasıl olacağı iyi tespit edilmedi. Okul yönetimi ile OSGK her türlü önlemleri alıp beraber iş birliği ile hareket eder.

5.38. Yerleşim Planı

OSGK tarafından yerleşim planı oluşturulmalıdır. Yapılan planlar herkesin göreceği biçimde asılmalı ve OSGK tarafından her yıl belli aralıklarla kontrol edilmelidir. Bu planların güncellenmesi gerçekleştirmelidir.

5.39. Düzenlilik ve Temizlik

Yapılan çalışmaların ardından ortam, uygun şekilde ve temiz olarak bırakılmalıdır. Temizlik esnasında gerekli uyarı işaretleri konulmalıdır böylece o bölgeye geçiş kuruyuncaya kadar engellenmelidir (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

5.40. Yaya ve Araç Trafığı ile Açık Alan Çalışma Yerleri

Yaya ve araç trafiğe müsait olan bölgelerin ve yolların belirlenmesinde ve levhalanmasına dikkat edilmelidir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

5.41. Yangın Talimatları

OSGK okulun kulüplerinden olan bazı tedbirler doğrultusunda bir talimat hazırlar. Bununla beraber gerçeğe uygun olacak şekilde yangın tatbikatı hazırlar (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

5.42. Engelliler

Kurumda plan oluşurken mevcut hareketlerini engellemeyecek şekilde yapılmalıdır. OSGK gereken tüm tedbirleri almalıdır (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

5.43. Güvenlik ve Sağlık İşaretleri

Yönetmelikte de belirtildiği gibi uygun olan işaretler bırakılmalıdır (URL-4).

6. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONTROL LİSTELERİ

Özellikle okullarda mevcut olan güvenliği artırmak için hazırlanan bir dokümandır. Bu listeler hem çalışanlar hem de öğrencilerle paylaşılmalıdır. Sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmak için bu tarz tehlike değerlendirmelerinin yapılması gerekir. Oluşabilecek kaza ve kayıplar önlenebilir. Bu sebeple risk değerlendirmesi zorunludur (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Problem maddeleri hazırlanırken önceliğe göre konurken ve önlemler alınırken aşağıdaki maddelere dikkat edilmelidir.

- Tehlikenin yok edilmesi tehlikenin azaltılmasından önceliklidir.
- Toplu tedbirler kişisel tedbirlerden mühimdir.
- Büyük tehlike küçük tehlikeye kıyasla önceliklidir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

6.1. Okul ve Kurumlarda İş Sağlığı ve Güvenliği Form ve Belgeleri

Form/Talimat/Prosedür Kod ve Numarası, Adı (F=Form, PR=Prosedür, T=Talimat)

PR01, İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü

T01, Risk Değerlendirme Talimatı

F01, Atölye İş Güvenliği Analiz Formu

F02, Makine Kullanma Talimatı

F03, Makine bakım kartı

F04, makine bilgi formu

F05, kaza ve meslek hastalığı bildirim formu (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

F06, tehlike ve risklerin belirlenmesi formu

F07-2, 5x5 matris yönetimi formu

F08, kontrol tedbirleri uygulanması formu

F06, F07-1, F07-2, F08 Formları risk değerlendirmesinde 5x5 Matris yönetiminin uygulanmasında kullanılan formlardır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

7.1.1. (T 01) Risk Değerlendirme Talimatı

7.1.1.1. Amaç

Bu talimattaki amaç okulumuzda çalışanların buldukları ortamlardaki ilgili tehlikelerle alakalı bilgi toplayarak bu tehlikeleri tespit edip bunların yok etmek için gereken eylem planlarını yaparak bunları uygulamaktır.

7.1.1.2. Uygulama Alanı

Bu talimat Güvenlik Kültürü, İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatındaki Yenilikler, İş Yerlerinde Karşılaşabilecek Tehlike ve Riskler, Risk Değerlendirilmesi, Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD) ve Doğru Kullanımın önemi, gibi İSG ile ilgili mevzuları okul müdürleri, öğretmenleri ve öğrencilere verilecek eğitimlere ilişkin maddeleri içerir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

7.1.1.3. Talimat

1. Bulunulan, çalışılan mekânla ilgili bilgi toplanılıp risklerin tespit edilmesi. F.06
2. Saptanan risklerin değerlendirilmesi. F.07-1
3. Saptanan risklerin derecelendirilmesi. F.07-2
4. Kontrol tedbirlerinin uygulanması. F.08 (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).

7. TEHLİKE ANALİZİ VE TEHLİKE DEĞERLENDİRME ÖRNEKLERİ

7.1. Tehlike Analizi Nedir?

Çalışma alanında mevcut bulunan veya dışarıdan gelebilecek riskleri tespit ederek, bu riskleri analiz edip derecelendirilmesi ve kontrol önlemlerinin kararlaştırılması sebebiyle yapılması şart çalışmalardır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

7.2. Çalışma Yaşamındaki Tehlikeler Nelerdir?

- Çalışma yerlerindeki işlerden,
- Yürütülen operasyon ve türlü proseslerden,
- Kullanılan maddelerden (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).
- Her türlü alet ve donanımlardan,
- İş yeri ya da etrafındaki bulunan kişilerden,
- İş yerinde oluşan organizasyonlardan,
- Çevre şartlarından,
- Türlü etkenlerin birbirleri ile uyuşmasından kaynaklanır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

7.3. Tehlikelerden Korunmak İçin Prensipler Nelerdir?

- Tehlikelerden kaçmak
- Kaçınılmayan tehlikeleri belirleyip saptamak
- Tehlikelerin merkezinde direnmek (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).
- Teknik değişikliklere ayak uydurmak (Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2019).
- Tehlikeli olanı, tehlikesiz ya da çok daha az tehlikeli olanla değiştirmek.
- Teknoloji, iş organizasyonu, çalışma koşulları, toplumsal ilişkiler (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).
- Genel engelleme politikası geliştirmek.
- Çalışanlara yerinde ve doğru talimatlar vermek.

Tablo 8. 1 Örnek: F06, Tehlike ve Risklerin Belirlenmesi Formu

AMBLEM	KURUM İSMİ	TEHLİKELERİN BELİRLENMESİ	
	BELGE NOSINIFI	
		GEÇERLİLİK TARİHİ	SAYFA NO
		REVİZYON NO	
F06	0	1	
	TEHLİKELER		
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
İLGİLİ BİRİMLERDEKİ TEHLİKELİ ŞARTLARIN FOTOĞRAFLARI TARİH..... ALAN/DAL ŞEFİ.....			
DÜZENLEYEN	KONTROLÜNÜ SAĞLAYAN	ONAY VEREN	
ASGK ÜYESİ	OSGK ÜYESİ	KURUM MÜDÜRÜ	

Tablo 8. 2 Örnek: F07-1, Tehlikelerin Değerlendirilmesi ve Derecelendirmesi Formu

		TEHLİKE ve RİSK DEĞERLENDİRME RAPORU						KURUM İSMİ:								
DEĞERLENDİRME KISMI				TEDBİRLER ALINMADAN RİSK SKORLANMASI			TEDBİRLER ALINDIKTAN SONRA RİSK SKORLANMASI				DENETİM					
NO	FAALİYET (KİSİM)	TEHLİKE	RİSK	OLASILIK	ŞİDDET	RİSK PUANI	SIPASI	TESPİT	ALINACAK ÖNLEMLER	OLASILIK	ŞİDDET	RİSK PUANI	SIPASI	SORUMLU DÜZELTİME	TARİHİ	İMZA
29	GENEL	Sebillerin bakım ve temizliği yapılmamaktadır.	Hijyen eksikliği, bulaşıcı	4	5	20	2		Sebillerin aylık temizlikleri yapılacaktır.	1	5	5	4			

			hastalıklar					yetkili firmalara belli periyotlarla bakımları yaptırılacaktır.								
30	GENEL	Depo olarak kullanılan bölümlerin kapıları açıktır.	Takılıp düşme, yaralanma	3	3	9	3	Depo gibi olan yerler temiz ve düzgün kapıları kapalı olacak GİRİLMEZ yazısı bulunacaktır.	1	3	3	5				
31	ELEKTRİK	Sigorta kutularının kapakları açıkta	Elektrik çarpması, yaralanma	4	5	20	2	Sigorta kutularının kapakları kapalı ve kilitli olacak, yetkili olmayan kişilerin	1	5	5	4				

								erişimi engellen ecektir.							
3 2	ELEK TRİK	Bilgi işlem kabloları açıkta ve düzensiz.	Elektrik çarpması, yaralanma	4	5	20	2	Kablo toplayıcılar kullanılıp düzenleme yapılacaktır.	1	5	5	4			
3 3	ASAN SÖR	Asansörlerin periyodik bakımlarının eksikliği	Yaralanma, Ölüm	4	5	20	2	Asansörlerin periyodik bakımları yetkili firmalara yaptırılacak ve kayıtları saklanacaktır.	1	5	5	3			
İŞVEREN			İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI				İŞYERİ HEKİMİ		ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ						

5x5 MATRİS YÖNTEMİ

OLASILIK Ortaya çıkma olasılığı/frekans SONUÇ
için dercelendirme basamakları

DERECELENDİRME

ÇOK KÜÇÜK (1)	Yılda bir	ÇOK HAFİF (1)	İş saati kaybı yok. İlk yardım gerektiren
KÜÇÜK (2)	Üç ayda bir	HAFİF (2)	İş günü kaybı yok. İlk yardım gerektiren.
ORTA (3)	Ayda bir	ORTA (3)	Hafif yaralanma. Tedavi gerekir
YÜKSEK (4)	Haftada bir	CİDDİ (4)	Ölüm.Ciddi yaralanma, meslek hastalığı
ÇOK YÜKSEK (5)	Her gün	ÇOK CİDDİ (5)	Birden çok ölüm.Sürekli iş görememezlik

RİSK DÜZEYİ

SONUÇ

OLASILIK	ÇOK CİDDİ 5	CİDDİ 4	ORTA 3	HAFİF 2	ÇOK HAFİF 1
ÇOK YÜKSEK 5	YÜKSEK 25	YÜKSEK 20	YÜKSEK 15	ORTA 10	DÜŞÜK 5
YÜKSEK 4	YÜKSEK 20	YÜKSEK 16	ORTA 12	ORTA 8	DÜŞÜK 4
ORTA 3	ORTA 15	ORTA 12	ORTA 9	DÜŞÜK 6	DÜŞÜK 3
KÜÇÜK 2	ORTA 10	ORTA 8	DÜŞÜK 6	DÜŞÜK 4	DÜŞÜK 2
ÇOK KÜÇÜK 1	DÜŞÜK 5	DÜŞÜK 4	DÜŞÜK 3	DÜŞÜK 2	DÜŞÜK 1

Resim 8.1 5*5 Matris Yöntemi

8. MESLEK VE TEKNİK EĞİTİM OKUL VE KURUMLARI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

8.1. Şahsi Koruyucu Ekipmanlar

KKD'ler okullardaki risk tespit raporlarınca, yapılan iş ile kullanan kişiye göre okul tarafından kullanıma hazır halde bulundurulmalı; işyerinde kaza ve sağlık riskleri alınan teknik tedbirlere karşın yine de istenen seviyede olmuyorsa, alınan diğer tedbirleri tamamlayıcı önlem olarak okulca ücretsiz olarak sağlanmalı; bu eğitim ve talimatlarca kullanılmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Tüm kişisel koruyucu donanımlarda ise bulunması gereken işaret CE işaretidir (URL-7).

8.2. Koruyucu Gözlükler veya Yüz Koruyucu Siperler

Gözün mekanik, radyasyonla ilgili, kimyasal ya da sıcağa karşı korunmasında (Örn. taş kesme ve işleme) kullanılır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Resim 9.1 Koruyucu Gözlükler veya Yüz Koruyucu Siperler

8.3. İş Güvenliği Ayakkabısı

Yürürken güvenliği sağlamak için, kaba ve derin inşaatlarda, iskele kurmada, yıkma sökme çalışmalarında (URL-14). Ayrıca yol-yapım çalışmalarında beton ve çıkma parçalarda kalıp sökme-çakma çalışmalarında, zemin altı çalışmalarda ve depolama alanlarında iş güvenliği ayakkabısı kullanılır (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017).

8.4. Koruyucu Baretler

İnşaat işlerinde özellikle yıkma, iskele kurma, kalıp sökme-çakma, montaj veya iskele yakınında (Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 2017). Ve altında; başka yere taşıma işlerinde, çukur, kuyu vs. çalışmalarında, asansörlü, kaldıraçlı, vinçli vs. alanlarda, toprak ve kayalık alanlardaki çalışmalarda ve elektrik tesisatının yakınında, ocaklarda, patlatma çalışmalarında baret bulundurup bunların kullanımı sağlanmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Resim 9.2 İş Güvenliği Ayakkabısı ve Koruyucu Baretler

8.5. Koruyucu Eldivenler

El ve cilde zarar verecek her türlü etmene karşı bizleri korur. Böylece cildimize teması önlenir ve zararlı maddelere karşı bizleri korur. Mekanik, termal ve kimyasal etkenlere karşı dikkat edilerek koruyucu eldivenler kullanılmalıdır.

Resim 9.3 Koruyucu Eldivenler

8.6. Koruyucu Giysiler

Mikrobiyolojik maddelerle ve kimyasal çalışma esnasında ve sağlığa zararlı maddeleri kullanım esnasında bu giysileri giymeliyiz. Bu sebeple ısıya dayanıklı malzemeler kullanılır. Koruyucu giysileri kullanmadan evvel muhakkak sağlam mı diye kontrol edilmeli ve belli aralıklarla temizliği sağlanmalıdır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

8.7. Düşmeye Karşı Şahsi Koruyucu Ekipmanlar

Düşmeye dair alınacak tedbirler teknik nedenlerden dolayı yapılamıyorsa ve tutma tertibatları (tutma ağı) yapılan işe uygun değilse yüksekten düşmeyi engelleyici KKD kullanılmalıdır. Bu donanımları kullanmak çok önemlidir. Aşağıdaki şartlarda bunlar kullanılır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

İş mekânı dar olan kısımlarda,

- Montaj işlerinde
- Demir direklerde

- Çukur kenarlarında
- Düz çatı kenarlarında (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Tırmanma aletleriyle olan işlerde,

- Tırmanma merdiven
- Tırmanma demirleri (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Resim 9.4 Düşmeye Karşı Kişisel Koruyucu Donanımlar

8.8. Reflektif Giysiler

Çalışan işçileri görmemiz gereken durumlarda reflektif (yansıtıcı) kıyafet verilmelidir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Resim 9.5 Reflektif Giysiler

8.9. Kulak Koruyucu Donanımlar

İnsan sağlığı için yüksek ses zararlıdır. 80 dB (A)'nin gürültülü yerlerdeki işçi veya öğrenciler kulaklığı yanlarında bulundurmalı ve bu ses 85 dB (A)'nin üzerine çıkıldığı zaman işçi veya öğrenciler tedbir almalıdır. Tıkaç ya da kulak koruyucu takmaları gerekir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Gürültülü yerlerde bulunmadan evvel yani gürültüsüz ortamda takın ve gürültülü ortamdan ise çıkılmadan çıkarmayın. Tek kullanımlık olanlar ise önerilmemektedir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Resim 9.6 Kulak Koruyucu Donanımlar

8.10. Yağıştan ve Kış Şartlarından Koruyucu Giysiler

Olumsuz hava koşullarından korunmak amacıyla koruyucu kıyafetler giymesi söylenir. Bu öneri diğer iklimsel koruyucu kıyafetler içinde geçerlidir (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

8.11. Solunum Koruma

Tehlikeli maddelerin, radyoaktif maddelerin, mikroorganizmaların ve enzimlerin gaz, buhar ve toz halinde havayla taşınması durumunda solunumun korunması gerekir. Bunun için maskeler takılmalıdır. Aşağıda resimde gördüğümüz gibi pek çok maske türü bulunmaktadır (Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Resim 9.7 Solunum Koruma

9. SONUÇ

Çalışma alanlarında olduğu gibi okullarımızda da kişisel koruyucu donanım kullanımı oldukça önemlidir. Bu sayede eğitim öğretim yaparken aynı zamanda güvenilir bir şekilde eğitim yürütülür. Aslında KKD kullanımı iş sağlığı ve güvenliğinde alınabilecek en son tedbirdir. Bununla beraber uygulanması en kolay ve yaygın olarak kullanılan yöntemdir. Böylece riskleri toplu olarak önleyebiliriz. Bu çalışmada öncelikle İSG kavramının genel amacı ile güvenli okul iklimi ve İSG kültürünü gerçekleştirmek için yapılması gerekenlerden bahsettim. Bizlerde okullarımızda gereken tedbirleri ve hangi sıklıkla bunların denetleyeceğimizi iyi bilmeli ve bu kapsamda bize düşen görev ve sorumluluklarımızın bilincinde olmalıyız.

KAYNAKÇA

Adıvar, T. (2019). Hakkımızda: docplayer. docplayer Web sitesi: <https://docplayer.biz.tr/> adresinden alındı.

Doğrubaş, M. (2021). Mesleki ve Teknik Liselerin Elektrik Atölyelerinde İş Güvenliği Açısından Tehlikeler, Riskler ve Önlemler: Bingöl Örneği. <http://acikerisim.bingol.edu.tr:8080/bitstream/handle/20.500.12898/5399/B%C4%B0T%C4%B0RME%20TEZ%C4%B0....pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Samsun İlkadım İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü (2013). Okul ve Kurumlarımız İçin İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kitapçığı. http://ilkadim.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_02/20132447_HALYL_BEY_1.pdf

Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü (2017). İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri ve Uygulamaların İncelenmesi. https://sivasarge.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_03/18115907_isg.pdf

Şefaati İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü (2016, Jan). ŞEFAATLİ İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ OKUL ve KURUMLARIMIZDA İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ REHBERİ. https://sefaatli.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_02/26025611_sgrehber.docx

URL-1 <https://www.aidatim.com/> (erişim tarihi: 14.05.2023)

URL-2 <https://www.isg.gop.edu.tr> (erişim tarihi: 12.05.2023)

URL-3 <https://www.isgüvenligi58@meb.gov.tr/> (erişim tarihi: 13.05.2023)

URL-4 <http://www.isggm.gov.tr/> (erişim tarihi: 18.04.2023)

URL-5 <http://www.sereflikochisar.meb.gov.tr/> (erişim tarihi: 13.05.2023)

URL-6 <http://www.tekirdagtsso.org.tr/> (erişim tarihi: 22.04.2023)

URL-7 <http://nedenisguvenligi.com/atolyeler-icin-risk-degerlendirmeleri/> (erişim tarihi: 25.05.2023)

URL-8 <https://gatem.meb.k12.tr/> (erişim tarihi: 13.05.2023)

URL-9 <https://uskudar.edu.tr/> (erişim tarihi: 11.05.2023)

URL-10 <http://meslek.eba.gov.tr/> (erişim tarihi: 13.05.2023)

URL-11 <http://www.teknikdenetim.com.tr/> (erişim tarihi: 23.05.2023)

URL-12 <http://yuksekoa.meb.gov.tr/> (erişim tarihi: 22.05.2023)

URL-13 acikbilim.yok.gov.tr (erişim tarihi: 17.05.2023)

URL-14 <http://fethiye.meb.gov.tr/> (erişim tarihi: 18.04.2023)

URL-15 <http://lolonolo.com/> (erişim tarihi: 23.05.2023)

URL-16 <http://artvin.meb.gov.tr/> (erişim tarihi: 11.05.2023)

Yozgat Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü (2019, Dec). Yozgat İl Milli Eğitim Müdürlüğü Okul ve Kurumlarımızda İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi. https://yozgatisg.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_01/21155548_isg_rehberi.pdf